

KONSTRUKCJE BETONOWE

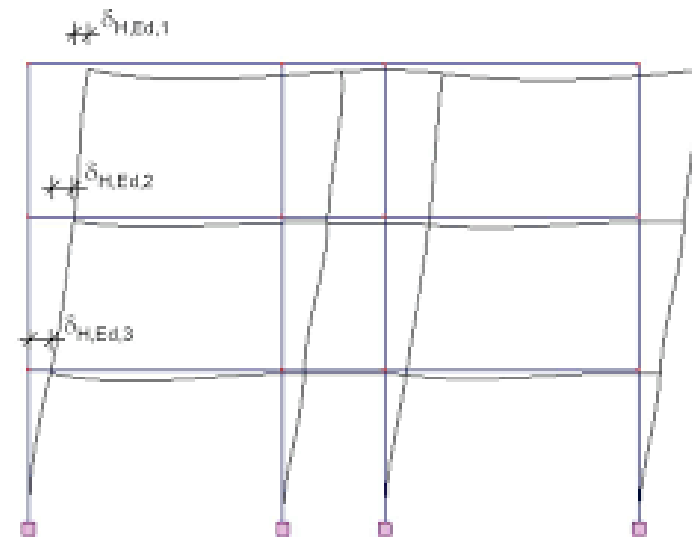
PROJEKT ŻELBETOWEJ HALI PRZEMYSŁOWEJ O KONSTRUKCJI SŁUPOWO-RYGLOWEJ

SŁUP – EFEKTY II RZĘDU

METODY

Metody uwzględnianie efektów II rzędu:

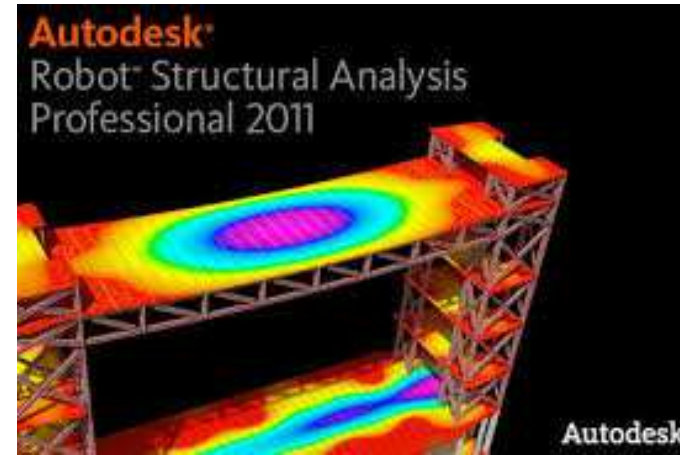
- metoda ogólna
- metoda nominalnej sztywności
- metoda nominalnej krzywizny

METODA OGÓLNA

Metoda ogólna:

- analiza nieliniowa
- uwzględnienie imperfekcje geometrycznych
- metoda elementów skończonych
- programy obliczeniowe

METODA NOMINALNEJ SZTYWNOŚCI

Metoda nominalnej sztywności:

- nominalne wartość sztywności na zginanie
- wpływ zarysowania, nieliniowości materiałowej i pełzania
- uwzględnienia współpracy podłoże-konstrukcja
- elementy przylegające do konstrukcji: belki, płyty i fundamenty

METODA NOMINALNEJ SZTYWNOŚCI

Nominalna sztywność:

$$EI = K_c E_{cd} I_c + K_s E_s I_s$$

w którym:

- E_{cd} jest obliczeniową wartością modułu sprężystości betonu, patrz 5.8.6(3),
- I_c jest momentem bezwładności przekroju betonu,
- E_s jest obliczeniową wartością modułu sprężystości zbrojenia, 5.8.6(3),
- I_s jest momentem bezwładności pola przekroju zbrojenia względem środka ciężkości powierzchni betonu,
- K_c jest współczynnikiem zależnym od wpływów zarysowania, pełzania itd., patrz 5.8.7.2 (2) lub (3),
- K_s jest współczynnikiem zależnym od udziału zbrojenia, patrz 5.8.7.2 (2) lub (3).

$$E_{cd} = \frac{E_{cm}}{\gamma_{CE}} \quad (5.20)$$

Uwaga: Wartość γ_{CE} do stosowania w kraju może być podana w Załączniku krajowym. Wartością zalecaną jest 1,2.

METODA NOMINALNEJ SZTYWNOŚCI

Jeżeli $\rho \geq 0,002$, to w wyrażeniu (5.21) można stosować następujące współczynniki:

$$K_s = 1,0$$
$$K_c = \frac{k_1 k_2}{1 + \varphi_{ef}}$$

W powyższych wzorach:

- ρ jest stopniem zbrojenia, A_s/A_c ,
- A_s jest całkowitą powierzchnią przekroju zbrojenia,
- A_c jest powierzchnią przekroju betonu,
- φ_{ef} jest efektywnym współczynnikiem pełzania, patrz 5.8.4,
- k_1 jest współczynnikiem zależnym od klasy wytrzymałości betonu wg wzoru (5.23),
- k_2 jest współczynnikiem zależnym od siły podłużnej i smukłości wg wzoru (5.24):

$$k_1 = \sqrt{\frac{f_{ck}}{20}} \quad (\text{MPa})$$

$$k_2 = n \frac{\lambda}{170}, \text{ lecz nie więcej niż } 0,20$$

- n jest względną siłą podłużną $N_{Ed}/(A_c f_{cd})$,
- λ jest smukłością, patrz 5.8.3.

Jeśli smukłość λ nie jest określona, to można przyjąć:

$$k_2 = 0,30 n, \text{ lecz nie więcej niż } 0,20.$$

METODA NOMINALNEJ SZTYWNOŚCI

Jeżeli $\rho \geq 0,01$, to jako uproszczenie, można we wzorze (5.21) zastosować następujące współczynniki:

$$\begin{aligned} K_s &= 0 \\ K_c &= \frac{0,3}{1 + 0,5\varphi_{ef}} \end{aligned} \quad (5.26)$$

METODA NOMINALNEJ KRZYWIZNY

Metoda nominalnej krzywizny:

- stała siła normalna
- określona długość efektywna
- określenie efektów na podstawie ugięcia
- ugięcia na podstawie długości efektywnej i nominalnej krzywizny

METODA NOMINALNEJ KRZYWIZNY

Nominalna krzywizna:

(1) Do elementów o stałym symetrycznym przekroju poprzecznym (uwzględniając zbrojenie) można stosować wzór:

$$\frac{1}{r} = K_r K_\varphi \frac{1}{r_0} \quad (5.34)$$

w którym:

K_r jest współczynnikiem poprawkowym zależnym od siły podłużnej, patrz 5.8.3.3(3),
 K_φ jest współczynnikiem zależnym od pełzania, patrz 5.8.3.3 (4),

$$\frac{1}{r_0} = \frac{\varepsilon_{yd}}{0,45 d} \quad \varepsilon_{yd} = \frac{f_{yd}}{E_s}$$

d jest wysokością użyteczną przekroju, patrz także 5.8.8.3(2).

(2) Jeżeli zbrojenie nie jest zgrupowane po przeciwnych stronach przekroju, a jego część jest rozłożona wzdłuż wysokości przekroju, równoległe do płaszczyzny zginania, to wartość d określa się ze wzoru:

$$d = 0,5h + i_s \quad (5.35)$$

w którym i_s jest promieniem bezwładności całego pola zbrojenia.

METODA NOMINALNEJ KRZYWIZNY

Współczynnik poprawkowy zależny od siły podłużnej:

(3) Wartość K_r w wyrażeniu (5.34) wyznacza się ze wzoru:

$$K_r = \frac{n_u - n}{n_u - n_{bal}}, \text{ lecz nie więcej niż } 1,0 \quad (5.36)$$

w którym:

$n - \frac{N_{Ed}}{A_c f_{cd}}$ jest względną siłą podłużną,

N_{Ed} jest wartością obliczeniową siły podłużnej,

$$n_u = 1 + \omega$$

n_{bal} jest wartością n , dla której osiąga się maksymalny moment graniczny; można przyjmować $n_{bal} = 0,4$,

$$\omega = \frac{A_s f_{yt}}{A_c f_{cd}}$$

A_s jest polem przekroju zbrojenia (całego),

A_c jest polem przekroju poprzecznego betonu.

METODA NOMINALNEJ KRZYWIZNY

Współczynnik poprawkowy zależny od pełzania:

(4) Wpływ pełzania należy uwzględnić stosując współczynnik K_φ według wzoru:

$$K_\varphi = 1 + \beta \varphi_{ef}, \text{ lecz nie mniej niż } 1,0 \quad (5.37)$$

w którym:

φ_{ef} jest efektywnym współczynnikiem pełzania, patrz 5.8.4,

$$\beta = 0,35 + \frac{f_{ctk}}{200} - \frac{\lambda}{150}$$

λ jest smukłością, patrz 5.8.3.1.

POWIĘKSZENIE MOMENTU

Współczynnik powiększenia momentu:

(1) Całkowity moment obliczeniowy, zawierający moment drugiego rzędu, można przedstawić jako powiększony moment zginający wynikający z analizy pierwszego rzędu, stosując wzór:

$$M_{Ed} = M_{0Ed} \left(1 + \frac{\beta}{\frac{N_B}{N_{Ed}} - 1} \right) \quad (5.28)$$

w którym:

M_{0Ed} jest momentem pierwszego rzędu, patrz także 5.8.8.2(2),

β jest współczynnikiem zależnym od rozkładu momentów pierwszego i drugiego rzędu, patrz 5.8.7.3 (2)-(3),

N_{Ed} jest obliczeniową wartością siły podłużnej,

N_B jest siłą krytyczną ze względu na wyboczenie, obliczoną przy założeniu, że sztywność jest równa nominalnej.

POWIĘKSZENIE MOMENTU

Współczynnik powiększenia momentu:

(2) W elementach wydzielonych o stałym przekroju, przy stałej sile podłużnej zwykle można przyjąć sinusoidalny rozkład momentu drugiego rzędu. Wtedy:

$$\beta = \frac{\pi^2}{c_0} \quad (5.29)$$

c_0 jest współczynnikiem zależnym od rozkładu momentu pierwszego rzędu (np. $c_0 = 8$ gdy moment pierwszego rodzaju jest stały, $c_0 = 9,6$ gdy ma rozkład paraboliczny, $c_0 = 12$ gdy ma symetryczny rozkład trójkątny, itd.).

(3) W elementach bez obciążenia poprzecznego, różniące się momenty pierwszego rzędu na końcach elementu M_{01} i M_{02} można zastąpić ekwiwalentnym momentem pierwszego rzędu M_{0e} , zgodnie z 5.8.8.2(2). Konsekwentnie należy przyjąć $c_0 = 8$, jak dla momentu stałego na całej długości.

Uwaga: Wartość $c_0 = 8$ stosuje się także do elementów zginanych ukośnie. Należy zauważyć, że w niektórych przypadkach, w zależności od smukłości i siły podłużnej, momenty na końcach mogą być większe niż powiększony moment ekwiwalentny.

POWIĘKSZENIE MOMENTU

Moment II rzędu:

(1) Moment obliczeniowy wyznacza się ze wzoru:

$$M_{Ed} = M_{0Ed} + M_2 \quad (5.31)$$

w którym:

M_{0Ed} jest momentem pierwszego rzędu zawierającym wpływ imperfekcji, patrz także 5.8.8.2(2),
 M_2 jest nominalnym momentem drugiego rzędu, patrz 5.8.8.2 (3).

POWIĘKSZENIE MOMENTU

Moment II rzędu:

Nominalny moment drugiego rzędu M_2 w wyrażeniu (5.31) oblicza się ze wzoru:

$$M_2 = N_{Ed} e_2$$

w którym:

N_{Ed} jest wartością obliczeniową siły podłużnej,

e_2 jest ugięciem według wzoru:

$$e_2 = \frac{1}{r} \frac{l_0^2}{c}$$

EFEKTY DRUGIEGO RZĘDU

Efekty drugiego rzędu:

kryterium uproszczone - metoda nominalnej sztywności

$$EJ = K_c \cdot E_{cd} \cdot J_c + K_s \cdot E_s \cdot J_s$$

E_{cd} - obliczeniowa wartość modułu sprężystości betonu

$$E_{cd} = \frac{E_{cm}}{\gamma_{cs}}$$

$$\gamma_{cs} = 1.2; \quad E_{cd} = \frac{30000}{1.2} = 25000 \text{ MPa}$$

dla $\rho = \frac{A_s}{A_c} \geq 0,01$ można przyjmować następujące

współczynniki: $K_s = 0$;

K_c - współczynnik zależny od udziału zbrojenia

$$K_c = \frac{0,3}{1 + 0,5\phi_{ef}}$$

EFEKTY DRUGIEGO RZĘDU

K_c - współczynnik zależny od wpływów zarysowania, pełzania, itd.

$$K_c = \frac{0,3}{1+0,5 \cdot 2,0} = 0,15,$$

$I_s = \rho \cdot b \cdot d \cdot \left(\frac{h}{2} - e\right)^2$, w pierwszym kroku iteracji założono

$$\rho = 0,0163 = 1,63\%$$

I_a – moment bezwładności przekroju zbrojenia względem środka ciężkości przekroju betonu

$$I_s = 0,0139 \cdot 300 \cdot 500 \cdot \left(\frac{450}{2} - 50\right)^2 = 63853125 \text{ mm}^4$$

$$EJ = 0,15 \cdot 25000 \cdot 3125000000 + 0 \cdot 200000 \cdot 63853125 = \\ = 1,17 \cdot 10^{13} \text{ [N} \cdot \text{mm}^2]$$

EFEKTY DRUGIEGO RZĘDU

Współczynnik powiększenia momentu:

Całkowity moment obliczeniowy zawierający moment drugiego rzędu można przedstawić jako powiększony moment zginający wynikający z analizy pierwszego rzędu, stosując wzór:

$$M_{Ed} = M_{0Ed} \left(1 + \frac{\beta}{\frac{N_B}{N_{Ed}} - 1} \right)$$

czyli:

$$M_{Ed} = M_{0Ed} \cdot \rho_M \quad \rho_M = 1 + \frac{\beta}{\frac{N_B}{N_{Ed}} - 1};$$

N_{Ed} – obliczeniowa wartość siły podłużnej,

N_B – siła krytyczna ze względu na wyboczenie, obliczona przy założeniu, że sztywność jest równa nominalnej

EFEKTY DRUGIEGO RZĘDU

$$\beta = \frac{\pi^2}{9.6} \approx 1.03$$

$$M_{0Ed} = 199,20 \text{ kNm}$$

$$N_{Ed} = N_{Ed}^{stat} (EJ) = \frac{\pi^2 EJ}{l_0^2} = \frac{\pi^2}{(6000)^2} 1,17 \cdot 10^{13} =$$
$$3204370 \text{ N} = 3204,37 \text{ kN}$$

$$p_M = 1 + \frac{1,03}{\frac{3204,37}{800} - 1} = 1.03$$

$$M_{Ed} = 1,03 \cdot 199,2 = 205,18 \text{ kNm}$$

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Prezentowane materiały są utworami w rozumieniu prawa autorskiego i podlegają jego ochronie. Zabronione jest ich kopiowanie – w całości lub we fragmencie - i dalsze rozpowszechnianie bez pisemnej zgody autora. Materiały te są udostępniane studentom nieodpłatnie i nie mogą być przedmiotem jakiegokolwiek działalności komercyjnej.